I.

Charakteristika

1) Evakuační středisko je místo a zařízení, kde jsou shromažďovány evakuované osoby a je cílovým bodem evakuace. Evakuační středisko je současně výchozím bodem k přemístění evakuovaných osob do míst nouzového ubytování, v některých případech může být evakuační středisko místem nouzového ubytování.

2) Evakuační středisko může být zřízeno na území postižené obce nebo na území jiné obce, a to na základě rozhodnutí orgánu, který nařídil evakuaci (velitel zásahu, starosta obce, hejtman), zpravidla v návaznosti na havarijní plán a v dohodě se starostou dotčené obce, na jejímž území má být evakuační středisko zřízeno. Na zřízení evakuačního střediska pro obyvatele postižené obce a na jeho provozu se podílí také místní jednotka.

3) Evakuační středisko zabezpečuje:
   a) evidenci evakuovaných osob a poskytování pomoci při sjednocování rodin bydlících v evakuační zóně,
   b) zdravotnickou pomoc,
   c) pomoc osobám se zdravotním postižením,
   d) poskytování *psychosociální pomoci* evakuovaným,
   e) nezbytnou péči (nápoje, jednoduché občerstvení),
   f) nocleh pro personál a evakuované osoby a případně i domácí zvířata, které se zdrží v evakuačním středisku déle než 12 hodin,
   g) udržování veřejného pořádku v prostoru evakuačního střediska,
   h) řešení problému s domácími zvířaty, která si evakuovaní s sebou přivezli,
   i) přerozdělení evakuovaných osob do předurčených míst nouzového ubytování, přičemž vychází z informací o volných kapacitách k nouzovému ubytování z příslušného štábu,
   j) podávání informací evakuovaným osobám,
   k) podávání informací o průběhu evakuace příslušnému štábu a o osobách, které byly evakuovány.

II.

Úkoly a postup činnosti

4) Evakuační středisko se zřizuje zejména v předem vytipovaném objektu, který musí:
   a) mít dostatečný prostor pro shromáždění předpokládaného počtu evakuovaných osob,
   b) disponovat hygienickým zařízením (WC, koupelny popř. umývárny),
   c) být vybaven ubytovacím materiálem nebo tento materiál neprodleně doplnit ze zásob pro humanitární pomoc (i za pomoci jednotky), pokud slouží k nouzovému ubytování,
   d) splňovat základní hygienické podmínky,
   e) poskytovat ochranu evakuovaným s ohledem na počasí a roční období.

5) Činnost evakuačního střediska zabezpečuje obsluha složená z vedoucího a z obslužného personálu, pomocníků, případně dalších osob zajišťujících doprovod evakuovaných podle počtu, struktury a zdravotního stavu evakuovaných osob.

6) Vedoucím evakuačního střediska je zpravidla příslušník HZS kraje, člen jednotky nebo zástupce obce zřizující evakuační středisko. Obslužný personál evakuačního střediska může být složen z členů jednotky, policie nebo nestátních neziskových organizací, případně z řad evakuovaných obyvatel. Měl by být organizován na směny.

7) Při zřizování evakuačního střediska je třeba zejména:
   a) označit objekt nápisem „EVAKUAČNÍ STŘEDISKO“ a vytýčit příjezdovou cestu směrovkami,
   b) označit vnitřní prostory evakuačního střediska (např. místo přijmu evakuovaných, WC, koupelna, jídelna, kuchyně, ložnice, společenská místnost, místo pro poskytnutí zdravotnické pomoci),
   c) zřídit místo přijmu evakuovaných,
   d) zřídit místo pro poskytnutí zdravotnické pomoci,
   e) zpracovat a vyvěsit „Provozní řád evakuačního střediska“ (příloha č. 1) a seznámit s ním evakuované,
   f) zřídit informační tabuli (vývěsku) pro informování evakuovaných o fungování evakuačního střediska a o evakuovaných osobách, které prošly evakuačním střediskem.

8) Evakuační středisko musí být vybaveno:
   a) telefonem, popř. jinými komunikačními prostředky,
   b) evakuačními formuláři,
   c) zápisníkem a psacími potřebami,
   d) prostředky pro poskytnutí zdravotnické pomoci,
   e) hygienickými a toaletními potřebami,
   f) přenosnou svítilnou,
   g) pomůckami k označení personálu evakuačního střediska (jmenovky, vesty apod.),
   h) informační tabulí (vývěska).

9) Další doporučené vybavení evakuačního střediska:
   a) výpočetní technika s tiskárnou,
   b) megafon,
   c) pomůcky k označení evakuovaných osob (identifikační pásky, kartičky apod.),
   d) klece na domácí zvířata, které si s sebou evakuovaní přivezli; je vhodné také určit prostor pro domácí zvířata,
   e) místo nebo prostředky k uložení cenností.

10) Pokud to situace vyžaduje, je nutné vybavit evakuační středisko náhradním ošacením, čistícími a dezinfekčními prostředky apod.

11) V případě, že mezi evakuovanými jsou děti, které jsou bez dohledu nebo doprovodu, zajistí se péče o ně a vyčlení se z obsluhy evakuačního střediska jejich dohled.

12) V případě, že se evakuované obyvatelstvo zdrží v evakuačním středisku déle než 12 hodin, je nutné zajistit jeho nocleh. Je nutné připravit vyčleněné prostory pro nocleh a vybavit je lůžky (lehátka, nafukovací matrace, lůžkoviny) a úklidovými prostředky (vědro, smeták a lopatka, igelitové pytle na odpad).

13) Pokud bude nutné využít evakuační středisko i jako místo pro *nouzové ubytování*, je nutné připravit prostory. Evakuační středisko není vhodné využívat pro odpočinek záchranářů.

14) Pokud se členové jednotky podílejí na provozu evakuačního střediska, provádí zejména:
   a) zřízení evakuačního střediska,
   b) základní evidenci evakuovaných osob (viz formulář v příloze č. 2),
   c) dovoz a výdej prostředků k zajištění nouzového přežití (deky, potraviny, apod.),
   d) laickou zdravotnickou pomoc,
   e) první psychickou pomoc.

15) Vedoucí evakuačního středisko zpracovává jmenný seznam o osobách, které prošly daným evakuačním střediskem a zveřejní jej na informační tabuli evakuačního střediska. Úplné seznamy evakuovaných osob se také předávají z evakuačního střediska na příslušný štáb.

16) Pokud není evakuační středisko místem nouzového ubytování, jeho činnost skončí ukončením evakuace a přemístěním osob do míst nouzového ubytování.

III.

Očekávané zvláštnosti

17) Při zřízení a provozu evakuačního střediska je třeba počítat s následujícími komplikacemi:
   a) časová tíseň při zprovoznění,
   b) nedostatek sil a prostředků k zabezpečení provozu (materiální, technické a personální),
   c) nedodržování pokynů ze strany evakuovaných (nedodržování Provozního řádu evakuačního střediska),
   d) nebezpečí krádeží,
   e) stresové jednání jednotlivců, deprese,
   f) zdlouhavé činnosti – fronty při evidenci osob, podávání stravy,
   g) ztížená činnost v případě výpadku elektrického proudu,
   h) nedostatek odborného personálu pro nemocné a osoby se zdravotním postižením,
   i) nedostatečná informovanost evakuovaných osob,
   j) nedostatek zaměstnání pro evakuované při dlouhodobých mimořádných událostech,
   k) nevhodné chování osob (hlučnost, sociální zanedbanost),
   l) konflikty v mezilidských vztazích,
   m) problémy se zvířaty, která si evakuované osoby s sebou přivezly.

Příloha č. 1

Provozní řád evakuačního střediska
VZOR

(Upraví se v návaznosti na ubytovací řád pro nouzové ubytování, pokud je evakuační středisko zajišťuje)

1. Adresa střediska: ……..…….
2. Vedoucí evakuačního střediska: ……
3. Spojení na evakuační středisko:

   Telefon: …… E-mail: ……. Fax:……..
4. V evakuačním středisku se mohou zdržovat pouze osoby zaevidované v evakuačním středisku nebo uvedené na seznamu ubytovaných osob.
5. Za osoby do 15 let odpovídají rodiče, nebo jejich zákonní zástupci.
6. Evakuační středisko neručí za majetek a osobní věci evakuovaných osob.
7. Za domácí zvířata odpovídá jejich majitel. Evakuované osoby nahlásí přítomnost domácích zvířat na místě příjmu evakuovaných osob. Zvířata mohou být dočasně přemisťována do smluvního útulku nebo určeného místa v evakuačním středisku.
8. Evakuované osoby jsou povinny:
   a) řídit se pokyny osob zabezpečujících provoz evakuačního střediska,
   b) udržovat pořádek a čistotu, zachovávat klid,
   c) dodržovat pravidla osobní hygieny,
   d) chovat se ohleduplně k ostatním evakuovaným osobám a s případnými problémy se obracet na osoby zabezpečující provoz evakuačního střediska,
   e) ohlašovat ukončení pobytu v evakuačním středisku a vrátit přidělené prostředky. V případě jejich ztráty nebo poškození bude uplatňována ze strany evakuačního střediska náhrada.
9. Evakuovaným osobám je v prostoru evakuačního střediska zakázáno:
   a) manipulovat s otevřeným ohněm a kouřit mimo vyhrazený prostor (místo pro kouření),
   b) vstupovat do prostor označených zákazem vstupu,
   c) zasahovat do elektrických rozvodů a jiných zařízení evakuačního střediska,
   d) používat elektrické spotřebiče s výjimkou povolených nebo přidělených prostředků,
   e) odnášet jakékoli zařízení nebo materiál mimo prostor evakuačního střediska nebo jej přemisťovat bez svolení obsluhy evakuačního střediska,
   f) konzumovat alkoholické nápoje a užívat jiné zakázané návykové látky.

Příloha č. 2

FORMULÁŘ K EVIDENCI EVAKUOVANÝCH OSOB
VZOR

Datum, čas:
Odpovědná osoba:

Evakuační středisko: (název/označení, adresa)							
Poř. číslo	**Příjmení a jméno, titul**	**Adresa bydliště**	**Datum narození**	**Tel. kontakt**	**Kontakt na rodinné příslušníky**	**Zdravotní stav** (užívání léků atd.)	**Pozn. o opuštění evakuačního střediska** (odjezd k rodině, do míst nouzového přežití, zdravotnického zařízení atd.)